

2019/2156(INI)

23.3.2020

NACRT IZVJEŠĆA

o pojačanju djelovanja EU-a za zaštitu i obnovu svjetskih šuma
(2019/2156(INI))

Odbor za okoliš, javno zdravlje i sigurnost hrane

Izvjestitelj: Stanislav Polčák

SADRŽAJ

	Stranica
PRIJEDLOG REZOLUCIJE EUROPSKOG PARLAMENTA	3
OBRAZLOŽENJE	7

PRIJEDLOG REZOLUCIJE EUROPSKOG PARLAMENTA

o pojačanju djelovanja EU-a za zaštitu i obnovu svjetskih šuma (2019/2156(INI))

Europski parlament,

- uzimajući u obzir Akcijski plan EU-a za provedbu zakona, upravljanje i trgovinu u području šuma iz rujna 2001. (FLEGT), dobrovoljne sporazume o partnerstvu o provedbi zakona, upravljanju i trgovini u području šuma s trećim zemljama i Plan rada EU-a za FLEGT za razdoblje 2018. – 2022.,
- uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 11., članak 191. stavak 1. i članak 208.,
- uzimajući u obzir presudu Suda Europske unije kojom je potvrđena nadležnost EU-a za zaštitu europskih šuma¹,
- uzimajući u obzir Komunikaciju Komisije naslovljenu „Čist planet za sve, Europska strateška dugoročna vizija za prosperitetno, moderno, konkurentno i klimatski neutralno gospodarstvo” (COM(2018) 773),
- uzimajući u obzir strategiju EU-a koja se odnosi na šume iz 2013. (COM(2013)659),
- uzimajući u obzir Strategiju EU-a o biološkoj raznolikosti do 2020. (COM(2011)244),
- uzimajući u obzir ciljeve održivog razvoja Ujedinjenih naroda za razdoblje 2015. – 2030.,
- uzimajući u obzir Pariški sporazum o klimatskim promjenama sklopljen na 21. konferenciji stranaka UNFCCC-a,
- uzimajući u obzir Konvenciju o biološkoj raznolikosti iz 1992., globalni Strateški plan za bioraznolikost 2011. – 2020 i ciljeve biološke raznolikosti iz Aichija,
- uzimajući u obzir završno izvješće u sklopu studije Komisije s naslovom „Utjecaj potrošnje u EU-u na krčenje šuma: sveobuhvatna analiza utjecaja potrošnje u EU-u na krčenje šuma” (2013.),
- uzimajući u obzir nacrt studije izvedivosti o mogućnostima unapređenja djelovanja EU-a za suzbijanje krčenja šuma, koju je naručila Glavna uprava Europske komisije za okoliš (2017.),
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 17. listopada 2008. naslovljenu „Suočavanje s izazovima krčenja i propadanja šuma kako bi se spriječile klimatske

---

¹ Presuda Suda Europske unije od 17. travnja 2018., Europska komisija protiv Republike Poljske, predmet C-441/17, EU:C:2018:255.

- promjene i gubitak biološke raznolikosti” (COM(2008)645),
- uzimajući u obzir Strateški plan Ujedinjenih naroda za šume za razdoblje 2017. – 2030. (UNSPF),
  - uzimajući u obzir Komunikaciju Komisije naslovljenu „Pojačanje djelovanja EU-a za zaštitu i obnovu svjetskih šuma” (COM(2019)352),
  - uzimajući u obzir članak 54. Poslovnika,
- A. budući da se unatoč svim dosadašnjim nastojanjima zaštita i održiva upotreba svjetskih šuma ne mogu dostatno osigurati postojećim politikama;
  - B. budući da intenzivniji naponi usmjereni na zaštitu postojećih šuma te aktivno i održivo stvaranje novih šumskih površina moraju imati ključnu ulogu u politikama EU-a;
  - C. budući da i EU neizravno sudjeluje u krčenju i propadanju svjetskih šuma, uključujući, među ostalim, potrošnjom proizvoda nastalih krčenjem šuma;
  - D. budući da će učinkovitija zaštita svjetskih šuma zahtijevati djelovanje na svim razinama te ulaganje velikih sredstva;
  - E. budući da intenzivnije djelovanje u području zaštite šuma otvara mogućnosti za gospodarski razvoj, posebno na razini lokalnih zajednica;
  - F. budući da financijska sredstva EU-a za potporu šumama i održivom upravljanju šumama u partnerskim zemljama nisu dostatna s obzirom na razmjere problema;
  - G. budući da EU raspolaže stručnim znanjem u području održivog gospodarenja šumama i da može pomoći u izgradnji kapaciteta u drugim zemljama;
1. slaže se s prioritetima za pojačanje djelovanja utvrđenima u Komunikaciji COM(2019)352; napominje, međutim, da bi EU trebao biti ambiciozniji;
  2. kada je riječ o zaštiti europskih šuma kao dijela svjetskih šuma, naglašava da EU ima nadležnost, odgovornost i financijska sredstva koja može za to mobilizirati; stoga poziva Komisiju i države članice da osiguraju da se mjere usmjerene na zaštitu i obnovu svjetskih šuma dosljedno primjenjuju i na europske šume;
  3. naglašava ključnu ulogu autohtonih naroda i lokalnih zajednica u zaštiti svjetskih šuma i poziva Komisiju da tu ulogu uzme u obzir pri donošenju, primjeni i provedbi mjera za zaštitu šuma i na razini EU-a i u okviru ključnih međunarodnih foruma;
  4. ističe ulogu civilnog društva u zaštiti okoliša i održivoj potrošnji te poziva Komisiju i države članice da s ciljem promicanja zaštite šuma u mjerama usmjerenima na šume osiguraju transparentnost i mogućnost sudjelovanja javnosti;
  5. smatra da je jedinstvena definicija koncepta lanca opskrbe koji ne prouzročava krčenje šuma ključna za rješavanje problema proizvoda povezanih s krčenjem i propadanjem šuma; stoga poziva Komisiju da predloži takvu definiciju;

6. poziva Komisiju da hitno osigura izradu studija o programima certificiranja za proizvode koji ne prouzročavaju krčenje šuma kao i da te studije zajedno s prijedlogom o daljnjem postupanju podnese Europskom parlamentu na razmatranje;
7. preporučuje Komisiji da obrati posebnu pozornost na mogućnosti regulacije pristupa tržištu Unije kako bi se promicali proizvodi koji ne prouzročavaju krčenje šuma, uključujući i mogućnost uvođenja mjera dužne pažnje i kontrole (propisa o postupanju s dužnom pažnjom) za proizvode koji su opasni za šume;
8. poziva privatni sektor na veće sudjelovanje u borbi protiv krčenja šuma; istodobno poziva Komisiju da intenzivira suradnju s privatnim sektorom i uspostavi odgovarajuće dobrovoljne i motivacijske instrumente utemeljene na raspodjeli odgovornosti;
9. naglašava da metode za postizanje ciljeva koji su utvrđeni u paketu „Čista energija za sve Europljane” ne smiju dovesti do krčenja i propadanja šuma u drugim dijelovima svijeta; stoga poziva Komisiju da do 2021., a u svakom slučaju prije 2023. godine, preispita relevantne aspekte izvješća priloženog Uredbi Komisije (EU) 2019/807 i da prema potrebi Uredbu bez odgađanja revidira na temelju znanstvenih saznanja i u skladu s načelom predostrožnosti;
10. pozdravlja plan Komisije prema kojemu bi pitanje krčenja šuma postalo dio političkih dijaloga na razini država te preporučuje Komisiji da u te dijaloge uključi promicanje ljudskih prava, osobito prava autohtonih naroda i lokalnih zajednica, kao i podršku zagovarateljima zaštite okoliša;
11. pozdravlja plan Komisije da pomogne partnerskim državama da uspostave i provedu nacionalne okvire za šume i održivo gospodarenje šumama, ali smatra da bi takva pomoć trebala dovesti do mjerljivih rezultata u smislu njezine troškovne učinkovitosti u odnosu na uložena sredstva; preporučuje zato Komisiji da taj aspekt uključi u svoja razmatranja i aktivnosti;
12. poziva Komisiju da predloži konkretne mjere za jačanje političkog i regulatornog okvira za poticanje održivog gospodarenja šumama i planiranja uporabe zemljišta;
13. poziva Komisiju da poseban naglasak stavi na mjere u području održive proizvodnje i uporabe goriva dobivenih od drva, uključujući pritom i visoku razinu uvoza drvenih paleta u EU i eventualni rizik koje taj uvoz predstavlja za šume u trećim zemljama;
14. poziva EU da razmotri pružanje potpore trećim zemljama s potencijalom prelaska na obnovljive izvore energije, čime bi se smanjio pritisak na šume, tj. njihovo krčenje radi dobivanja orgjevnog drva;
15. pozdravlja plan Komisije prema kojemu bi se intenzivirala suradnja u području politika i djelovanja za zaštitu svjetskih šuma u okviru ključnih međunarodnih foruma; poziva Komisiju da uvede suradnju među tim forumima, među ostalim, kako bi se uskladila upotreba terminologije i koncepata (npr. koncepta održivog gospodarenja šumama ili koncepta lanaca opskrbe koji ne prouzročavaju krčenje šuma) te povezale donesene politike i mjere;
16. poziva Komisiju da zajamči da svi nedavno sklopljeni trgovinski sporazumi, i oni

sveobuhvatni kao i relevantni djelomični sporazumi, sadrže odredbe o šumama i uključuju zaštitne mjere kojim se sprečava svaka provedba koja bi mogla dovesti do krčenja i propadanja šuma;

17. preporučuje Komisiji da razmotri mogućnost uključivanja odredbi o zaštiti šuma u postojeće trgovinske sporazume koji još ne sadrže takve odredbe;
18. poziva Komisiju da zajamči da se učinci trgovinskih sporazuma na stanje šuma sustavno ocjenjuju u sklopu procjena utjecaja na održivost i drugih relevantnih metoda procjene te da se zaključci tih ocjena naknadno uzmu u obzir pri odlučivanju o sklapanju tih sporazuma;
19. poziva Komisiju da u strategiju EU-a za šume za sljedeće razdoblje uvrsti ciljeve za zaštitu i obnovu šumskih ekosustava, uključujući primarne europske šume;
20. smatra da je potrebno preusmjeriti privatne i javne financijske tokove u relevantnim sektorima prema aktivnostima koje ne dovode do krčenja šuma;
21. poziva Komisiju da u razvojne politike i sve programe za ulaganja i potporu namijenjene zemljama proizvođačima sustavno uključuje elemente koji tiču šuma te da razmotri hoće li ta ulaganja i potpora biti uvjetovani poštovanjem spomenutih elemenata;
22. poziva Komisiju da poduzme konkretne korake kako bi povećala dostupnost informacija i podataka u vezi sa šumama dobivenih postojećim i novim instrumentima za praćenje te kako bi osigurala da se ti podaci objavljuju u obliku koji je dostupan i razumljiv javnosti, potrošačima i privatnom sektoru;
23. ističe da su neovisno praćenje i razmjena informacija ključni za poboljšanje upravljanja i lakše ispunjavanje obveza kada je riječ o prestanku krčenja šuma u partnerskim zemljama; poziva EU da poveća financijsku i tehničku potporu zemljama partnerima kako bi im pomogla da ostvare te ciljeve kao i da razviju stručno znanje potrebno za poboljšanje lokalnih struktura za gospodarenje šumama i povećanje odgovornosti;
24. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću i Komisiji.

OBRAZLOŽENJE

Šume pokrivaju otprilike 30 % kopnene površine te su dom 80 % svjetske biološke raznolikosti, što bi već samo po sebi mogao biti dovoljan razlog da ih zaštitimo. Ipak, tih je razloga daleko više. **Šume imaju bitnu društvenu, kulturnu i duhovnu vrijednost te istodobno ispunjavaju širok spektar proizvodnih i, ne manje važnih, neproizvodnih funkcija – okolišnih i društvenih.** Šume, između ostalog, reguliraju hidrološki ciklus, poboljšavaju kvalitetu zraka i apsorbiraju ugljikov dioksid. One su stanište brojnih vrsta, uključujući i mnoge ugrožene, kao i brojnih lokalnih zajednica, među ostalim, autohtonih naroda. Međutim, pritisak za povećanje neproizvodnih funkcija šuma zadnjih nekoliko desetljeća postupno raste, a ujedno raste i globalna potražnja za autentičnom divljom prirodom. Zbog svega navedenog zaštita šuma postala je kao jedan od prioriteta svjetske javnosti.

Današnje šume nevjerovatno su raznovrsne –od primarnih tropskih šuma i obalnih šuma mangrova, do šuma umjerenog pojasa i subarktičkih borealnih šuma. **Raznovrsnost je upravo i jedan od ključnih aspekata o kojima valja voditi računa u daljnjem razvoju pravnog uređenja za bolju zaštitu svjetskih šuma. Rješenja do kojih se pritom dođe moraju nužno odražavati tu raznorodnost.** Gotovo je nemoguće pronaći jedinstveno rješenje za sve vrste šumskih površina. To ide ruku pod ruku s jednim ne pretjerano pozitivnim zaključkom, a to je da se pritisak na šume povećava bez obzira na zemljopisnu širinu, što dovodi do postupnog propadanja šuma, a u brojnim slučajevima i do njihova nestanka. Samo između 1990. i 2016. svijet je zbog djelovanja čovjeka ostao bez 1,3 milijuna kvadratnih kilometara šumskih površina, što znači da je svakog sata uništena šumska površina veličine 800 nogometnih terena. Možemo gotovo sa sigurnošću utvrditi da se na taj način cilj koji je Komisija postavila u komunikaciji o krčenju šuma COM(2008)64 final, tj. smanjivanje bruto površine okrčenih tropskih šuma za barem 50 % do 2020., neće ostvariti. Odnos prema šumama u određenoj se mjeri može smatrati odrazom kulturne zrelosti čovječanstva.

Masovno krčenje i propadanje šuma najviše pogađa tropska područja. Na primjer, šume mangrova nekada su se prostirale na 75 % tropskih obala, a danas ih je uništeno više od polovine, uglavnom zbog izgradnje, akvakulture, onečišćenja i neodrživog upravljanja. Amazonija je pod velikim pritiskom. Ona je zbog veličine svoje površine jedno od prioritarnih područja kada je riječ o zaštiti šuma u svijetu, a uzrok tome su *de facto* potpore krčenju koju pruža brazilska vlada kao i porast broja podmetnutih šumskih požara za gotovo 50 % 2019. godine. Upravo tropske šume pokrivaju velik dio područja koja tradicionalno naseljavaju autohtoni narodi. Ti narodi posjeduju 35 % primarnih, točnije tropskih šuma, ili njima gospodare; studije pritom pokazuju da je stopa krčenja šuma na teritorijima na kojima živi autohtono stanovništvo dva do tri puta manja od stope krčenja šuma u drugim područjima.¹

U kontekstu važne pozitivne uloge primarnih tropskih šuma treba također naglasiti da novozasađene šume ne mogu u potpunosti zamijeniti primarne šume s velikim zalihama ugljika, koje usto odlikuje i njihov dugi vijek, jedinstvene ekološke značajke i najviša razina biološke raznolikosti. Osim toga, obnova uništenih primarnih šuma u brojnim se slučajevima pokaže kao

---

¹ DING, Helen i dr. „*Climate Benefits, Tenure Costs. The Economic Case For Securing Indigenous Land Rights in the Amazon*” (*Klimatske koristi, troškovi zemljišnih prava, ekonomski argumenti za jamčenje zemljišnih prava domorodaca u Amazoniji*). World Resources Institute World (Svjetski institut za resurse), listopad 2016. 98 stranica. Dostupno na: https://wriorg.s3.amazonaws.com/s3fs-public/Climate_Benefits_Tenure_Costs.pdf.

nemoguć pothvat – to je primjerice slučaj već spomenutih šuma mangrova.

Međutim, unatoč zabrinjavajućem razmjeru problema u kojima se nalaze šume izvan Europe, treba naglasiti **da ni stanje šuma u Europskoj uniji nije zadovoljavajuće te da se kvaliteta šuma već duže vrijeme smanjuje unatoč povećanoj potražnji javnost za ispunjavanjem njihove neproizvodne funkcije.** Glavni problem s kojim se suočavaju šume diljem svijeta jesu krčenje i nezakonita sječa, pri čemu europske šume nisu nikakva iznimka. I sam način gospodarenja šumama također je nezadovoljavajući u brojnim dijelovima Europe.²

Kao što je već spomenuto, šume su stanište za niza ugroženih vrsta, uključujući one najugroženije. **Krčenje šuma jedan je od glavnih uzroka gubitka globalne biološke raznolikosti – procesa koja se odvija dosad nezabilježenim tempom.**³ Svijet tako ostaje ne samo bez biljnih vrsta nego i iznimno velikog broja životinjskih vrsta, od kojih smo neke, često sa staništem upravo u tropskim šumama, već izgubili prije nego što smo ih uopće otkrili ili im dali ime. Tropske šume, koje unatoč tome što čine samo 7 % svjetske vegetacije, predstavljaju neku vrstu svjetske ljekarne; više od četvrtine modernih lijekova s ukupnom vrijednošću od 100 milijardi EUR godišnje formulirano je na bazi biljaka iz tropskih šuma. Istovremeno, gubitak biološke raznolikosti nije ograničen samo na vrste izravno povezane sa šumskim površinama. Tu kao primjer možemo navesti šume mangrova, koje imaju važnu ulogu u zaštiti koraljnih grebena jer zadržavaju hranjive tvari i sedimente te tako štite od toplinskog i fotokemijskog stresa.

Velik dio posječenog **drva upotrebljava se za ogrjev**, a ogrjevno drvo najvažniji je šumarski proizvod u mnogim zemljama u razvoju; primjerice, u subsaharskoj Africi 80 % stanovništva i dalje koristi drvo za kuhanje. Istodobno, očekuje se da će potražnja za ogrjevnim drvom porasti te da će 2030. godine 2,8 milijardi ljudi ovisiti o toj vrsti resursa, u usporedbi sa sadašnje 2 milijarde ljudi. Međutim, područja koja su najviše pogođena krčenjem šuma zbog tog su istovremeno i područja s najvećim brojem sunčanih sati godišnje, čime se omogućuje postupan prijelaz na obnovljive izvore energije.

Krčenja šuma u velikoj mjeri utječe i na klimatske promjene. Emisije stakleničkih plinova koje nastaju zbog uporabe i prenamjene zemljišta, uglavnom zbog krčenja šuma, čine gotovo 12 % ukupnih emisija, zbog čega predstavljaju drugi najveći uzrok klimatskih promjena, nakon izgaranja fosilnih goriva. Šume se osim zbog sječe drva krče i radi poljoprivredne uporabe zemljišta. 80 % krčenja šuma diljem svijeta provodi se zbog poljoprivrede, od čega 48 % radi samoopskrbne poljoprivrede, a 32 % radi one komercijalne; Daljni uzrok krčenja šuma su sječa drva (14 %), proizvodnja drvenog ugljena (5 %), širenje urbanih područja, razvoj infrastrukture i rudarenje. Štoviše, već postojećim poljoprivrednim površinama često se neprimjereno gospodari, što dovodi do smanjivanja plodnosti tla i potiče krčenje šuma u svrhu stvaranja novih površina pogodnih za poljoprivrednu djelatnost. Kao uvoznik, sama Europska unija izravno je uključena u međunarodnu trgovinu proizvodima koji

---

² Vidi FERN. „EU forests in danger. Forest protection starts in our backyard” (Ugrožene šume Unije. Zaštita šuma započinje u našem dvorištu) [na internetu]. FERN. veljača 2019. Dostupno na: https://www.fern.org/fileadmin/uploads/fern/Documents/EU_forests_in_danger_Feb_2019.pdf.

³ Prema tom izvješću otprilike 1 milijun životinjskih i biljnih vrsta u opasnosti je od izumiranja. IPBES. „Global Assessment Report on Biodiversity and Ecosystem Services” (Globalno izvješće o procjeni biološke raznolikosti i usluga ekosustava). [na internetu] IPBES, 2019., dostupno na: <https://ipbes.net/global-assessment>

potječu od krčenja šuma, kao što su palmino ulje, meso, soja, kakao, kukuruz, drvo ili kaučuk, i u obliku prerađenih proizvoda ili usluga, a njezin udio u ukupnoj potrošnji tih proizvoda u svijetu iznosi 10 %.

Istodobno, pri promišljanju o budućem obliku zaštite šumskih površina ubuduće ne smije se zanemarivati sadašnja proizvodna funkcija šuma. Stoga bi trebalo poduzeti takve mjere koje pomažu pravedan prijelaz na održive oblike poljoprivrede. **U kontekstu aktualnih neodrživih obrazaca uporabe šumskog zemljišta, koji dovode do krčenja i propadanja šuma, trebalo bi također pronaći alternativne izvore prihoda za one čija egzistencija danas ovisi o šumama odnosno poljoprivrednim zemljištima nastalima krčenjem.** S obzirom na sve veće potrebe stanovništva, naročito u razvijenim zemljama, u pogledu veće neproizvodne funkcije šuma, pozitivan gospodarski učinak u tom pogledu može se postići podupiranjem i daljnjim razvojem turizma kojim se poštuje okoliš, čime bi se bi i u šumskim područjima pružili alternativni vidovi zarade za život koji ne podrazumijevaju uništavanje šuma. Činjenica je da su šume izvor sredstava za život i prihoda za oko 25 % svjetskog stanovništva, a njihovo uništavanje ima teške posljedice na egzistenciju onih najranjivijih, uključujući autohtone narode, koji se u velikoj mjeri oslanjaju na šumske ekosustave. Zaštita postojećih šuma i održivo širenje šumskih površina mogu pritom osigurati sredstva za život, povećati prihode lokalnih zajednica i omogućiti razvoj održivih biogospodarstava. Šume su stoga perspektivan zeleni gospodarski sektor s potencijalom stvaranja 10 – 16 milijuna održivih radnih mjesta s primjerenim dohotkom diljem svijeta. Također treba uzeti u obzir i posebnu ulogu koju žene imaju u zaštiti šuma⁴, iako njihovo uništavanje šteti cijeloj zajednici koja od nje živi, no gubitak dohotka povezanog sa šumama u pravilu je osobito težak za žene koje ta sredstva koriste pri skrbi za svoje obitelji.

U mnogim je zemljama krčenje šuma posljedica i nepostojanja odgovarajućih politika (kao što je planiranje korištenja zemljišta), neriješenih vlasničkih odnosa i drugih zemljišnih prava, lošeg gospodarenja i nedostatne provedbe zakona, nezakonitih aktivnosti i nedovoljnih ulaganja u održivo gospodarenje šumama. Gotovo 86 % svjetskih šuma pritom je u javnom vlasništvu, ali u praksi se u slučaju 60 % svjetskih zemljišta i resursa gospodari prema običajnim pravilima, od kojih je manje od petine službeno priznato. Preduvjet za očuvanje prirodnih funkcija šuma prikladni su administrativni i pravni instrumenti, npr. strateški instrumenti kao što je teritorijalna zaštita, čiji su cilj očuvanje cjelovitosti šuma, sprečavanje njihove fragmentacije i neodrživih oblika gospodarenja šumama.

Važnu pozitivnu ulogu u racionalizaciji gospodarskog iskorištavanja šuma mogli bi imati i programi certificiranja za održivo gospodarenje šumama, ali samo ako je njihova glavna svrha borba protiv krčenja šuma, a ne poslovni i drugi interesi, koji su često proturječni toj svrsi. Nažalost, u tom kontekstu treba napomenuti da sadašnji oblici certifikacije često ne daju dobre rezultate i ne ispunjavaju zadane ciljeve.⁵

⁴ Vidi npr. FAO. „*Women in Forestry: Challenges and Opportunities*” (Žene u šumarstvu: izazovi i mogućnosti) [na internetu]. 2014. Dostupno na: <http://www.fao.org/3/a-i3924e.pdf> ili GEF „*Climate change calls for a greater role of women in forest management*” (Klimatske promjene iziskuju veću ulogu žena u upravljanju šumama) [na internetu]. GEF. Priopćenje za tisak. 1. ožujka 2011. Dostupno na: <https://www.thegef.org/news/climate-change-calls-greater-role-women-forest-management> .

⁵ CONNIFF, Richard. „*Greenwashed Timber: How Sustainable Forest Certification Has Failed*” (Krivotvorenje ekoloških oznaka za drvo: zašto certifikacija održivog upravljanja šumama nije uspjela” [na internetu]. Yale School of Forestry & Environmental Studies, veljača 2018. Dostupno na: <https://e360.yale.edu/features/greenwashed-timber-how-sustainable-forest-certification-has-failed>

Kao početna točka u pripremi ovog izvješća poslužila je Komunikacija Komisije COM(2019)352 final. Izvješće, među ostalim, sadrži pet prioriteta u području intenzivnijeg djelovanja EU-a za zaštitu i obnovu svjetskih šuma. Iako se Komunikacija može smatrati dobrim prvim korakom, treba napomenuti da je taj dokument nedovoljno ambiciozan i često apstraktan u konkretnim prijedlozima uzmemo li u obzir važnost funkcija šuma i potrebu za njihovom učinkovitom zaštitom koja iz tih funkcija proizlazi.

Pri utvrđivanju problema, a potom i donošenju odgovarajućih mjera za zaštitu svjetskih šuma, u početnim razmatranjima mora se, između ostalog, navesti da je potrebno precizirati i uskladiti definicije relevantnih pojmova. Postojeće definicije koje su donijela međunarodna tijela nadležna za gospodarenje šumama ne odražavaju gore preciziranu razliku između primarnih šuma i obnovljenih šuma te su često strogo tehničke prirode, tj. ne razlikuju u dovoljnoj mjeri primarne i obnovljene šume, pri čemu su potonje zapravo zasađene šumske plantaže. To bi u konačnici moglo dovesti do teškog iskrivljavanja podataka o veličini i drugim svojstvima šuma u pojedinim područjima, a time i omesti donošenje odgovarajućih i učinkovitih pravnih sredstava. Upravo su kompetencije stručnjaka za šumarstvo i stručnjaka za šumsku ekologiju, dostupna financijska sredstva i utjecaj na međunarodnoj razini bitni kriteriji za ostvarivanje važne i pozitivne uloge EU-a u zaštiti svjetskih šuma. U nacrtu izvješća treba zato u obzir uzeti sve te aspekte.